

Dato: 15.01.2010

Hørings svar vedr. Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning

Det vises til høringsdokumenter datert 6. november 2009 vedrørende ny rammeplan for grunnskolelærerutdanningen. Kostforum er en sammenslutning av fem frivillige organisasjoner som arbeider for et bedre kosthold i befolkningen. Vi har lest utkast til forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene og ønsker å komme med noen synspunkter.

Læring og helse henger nøye sammen. Utdanningsmyndighetene har de senere årene respondert på dette og utfordringen med økende sosiale forskjeller. Omfattende tiltak som har betydning for både læringsutbytte og helse er innført. Et viktig eksempel er gratis frukt og grønnsaker til alle elever på ungdomstrinn. Videre er det bevilget store summer til modell- og utviklingsprosjekter som har inkludert satsing på bedre rammer og innhold i skolemåltidet. Evalueringene har over hele linja vist svært gode resultater, og Kunnskapsdepartementet har signalisert at gode rammer for skolemåltidet er høyt prioritert.

Det er på denne bakgrunn viktig for Kostforum å påpeke behovet for å inkludere lærerne i denne satsingen. Det er vanskelig å se for seg hvordan skolen, med en stadig lengre skoledag, skal kunne ivareta elevenes behov for gode kostvaner og gode måltider uten at lærerne har grunnleggende kunnskaper om hvordan helse og læring henger sammen.

Kostforum mener dette perspektivet må inkluderes i den nye rammeplanen for grunnskolelærerutdanningen, og foreslår en tilføyelse til forskriftsforslaget.

Kostforums forslag til endringer i forskriften:

Vi ønsker å inkludere følgende punkt under §2 LÆRINGSUTBYTTE, Felles læringsutbytte for begge utdanningsløp (s.4 i høringsnotatet).

Kunnskap:

- har kunnskap om hva som påvirker barn og unges helsevaner, og om skolens rolle i å fremme god helse blant elevene

Ferdigheter:

- kan tilrettelegge for en helsefremmende skolehverdag gjennom bl.a. tilrettelegging for gode skolemåltider, organisering av tilbud om frukt og grønnsaker og fysisk aktivitet

Ytterligere begrunnelse for våre synspunkter:

Vi står overfor en overvektsepidemi og mange tusen mennesker får hvert år kroniske sykdommer (hjerte- og karsykdom, diabetes, kreft) som kunne vært unngått. For å forebygge overvekt og fremme god helse må gode vaner etableres tidlig i livet. Barn og unge må få kunnskaper og

ferdigheter som gjør dem i stand til å ta vare på egen helse, deriblant hvordan spise sunt og ha gode matvaner. Denne kunnskapen er mer nødvendig enn noen gang.

Det er betydelige sosiale ulikheter i helseatferd og i forekomsten av livsstilssykdommer. Skolens helhetlige samfunnsmandat er også å gi elevene dagliglivskompetanse og ferdigheter til å mestre eget liv, noe som også inkluderer å lære å ta vare på egen helse.

Det er ingen skoler som rapporterer om dårligere læringsmiljø eller lavere læringsutbytte ved å satse på gode måltider og fysisk aktivitet. Dette er med andre ord noe som alle skoler vil være tjent med, og det må arbeides på flere fronter for å få dette til. Å sikre at alle lærere har kompetanse om betydningen av gode helsevaner og ferdigheter i å legge til rette for et helsefremmende læringsmiljø, er en viktig faktor i denne sammenheng.

Barns kosthold er i hovedsak hjemmets ansvar. Men med stadig lengre skoledager, må skolen som system ta større del av ansvaret for barnas tid. For å kunne lære, leke og fungere godt i sosialt samspill med andre barn og voksne, trenger barn å få tilført mat og drikke jevnlig. Skolemater som blir medbrakt hjemmefra er ikke alltid optimal for barnets utvikling og læring. Lærere er hovedkontaktledet med hjemmet og trenger grunnleggende kunnskaper om betydningen av et sunt kosthold for barns læring i dialogen med elever og foreldre.

Læringsmål om mat og helse og betydningen av gode kostvaner for læring bør inn i pedagogikk- og elevkunnskap for å nå alle lærere, og fordi disse temaene etter vår oppfatning hører hjemme i et slikt fag. Med disse grunnleggende kunnskapene vil også lærere som må undervise i faget Mat og helse, uten å ha formell kompetanse i faget, stå sterkere og i større grad ha forutsetning for å kunne gi elevene opplæring i faget i tråd med læreplanen.

Vi håper Kunnskapsdepartementet på bakgrunn av dette ser nødvendigheten av å inkludere vårt forslag til forskriften om ny rammeplan for grunnskoleutdanningen.

Med vennlig hilsen

Carina Alm

på vegne av Kostforum

Tlf.: 23 12 00 39 mail: carina.alm@nasjonalforeningen.no

Kostforum består av følgende organisasjoner:

1. Kreftforeningen
2. Nasjonalforeningen for folkehelsen
3. Norges Diabetesforbund
4. Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
5. Norges Astma- og allergiforbund

Vi arbeider for fem kjernesaker innen kostholdsområdet:

1. Daglig gratis skolefrukt til alle elever i grunnskolen
2. Prispolitiske virkemidler for å gjøre sunne alternativer billigere
3. Styrke mat og helsefaget
4. Bidra til økt ernæringskompetanse i kommuner og bydeler
5. Støtte implementeringen av nøkkelhullet